

NOTITIE

Gemeente Berg en Dal
Dhr. M. van den Berg
Dorpsplein 1
6562 AH Groesbeek

DATUM: 20 december 2021
ONS KENMERK: 20-0400/21.10572/NilKe
UW KENMERK: Z-21-92612
AUTEUR: N. van Kessel
PROJECTLEIDER: N. van Kessel
STATUS: versie 1.0
CONTROLE: G. Hoefsloot

Monitoring reptielen spoorkuil Groesbeek 2021

Ten behoeve van onderzoek naar populatiegroottes van de aanwezige reptielen in de spoorkuil te Groesbeek heeft Bureau Waardenburg in opdracht van de gemeente Berg en Dal in 2021 zeven monitoringsrondes uitgevoerd in de periode mei-september. Voorliggende notitie is een beknopt verslag van de bevindingen. Het onderzoek wordt voortgezet in 2022. Een uitgebreide rapportage wordt na de monitoringsrondes in 2022 opgesteld.

Toelichting

Gedurende de periode mei-september 2021 heeft Bureau Waardenburg zeven monitoringsrondes uitgevoerd in de spoorkuil te Groesbeek ten behoeve van onderzoek naar de populatiegrootte van aanwezige reptielensoorten, met name zandhagedis (*Lacerta agilis*). Het onderzoeksgebied betreft de weerszijden van het fietspad Europa-Radbahn tussen de Biesseltsebaan en de eerste brug over het fietspad; vanaf de kant van het betonpad tot aan de kruinen van het talud is de aanwezigheid van reptielen onderzocht, conform de 'Handleiding voor het monitoren van reptielen in Nederland' (Smit & Zuiderwijk, 2003).

Tabel 1 geeft een overzicht van de aantallen aangetroffen individuen per soort per monitoringsronde. Er zijn in het totaal 346 zandhagedissen en 4 hazelwormen aangetroffen. Gedurende het onderzoek van Cardinaals (2019), dat in de periode 2017-2018 is uitgevoerd, zijn gedurende eveneens zeven monitoringsrondes 311 individuen van zandhagedis waargenomen.

In het in 2021 door RAVON aangeleverde databestand met verkeersslachtoffers zijn in totaal 43 dode zandhagedissen en één dode hazelworm opgenomen. 17 van de dode zandhagedissen zijn in 2021 aangetroffen binnen het huidige onderzoeksgebied. In de onderzoeksperiode 2017-2018 (Cardinaals, 2019) zijn in totaal 41 zandhagedissen en 4 hazelwormen dood aangetroffen op het fietspad. Op het traject dat is uitgerasterd, betrof dit 6 zandhagedissen.

Tabel 1. Overzicht van de aantallen zandhagedissen en hazelwormen per monitoringsronde in 2021. De verwijzing noord- en zuidhelling betreft de geografische ligging van beide hellingen in de spoorkuil t.o.v. de reptielenschermen.

Soort Datum	Zandhagedis		Hazelworm	
	Noordhelling	Zuidhelling	Noordhelling	Zuidhelling
29-05-2021	21	3		
29-06-2021	29	24		
21-07-2021	32	15		
28-07-2021	30	33	2	1
04-08-2021	48	28	1	
03-09-2021	23	7		
22-09-2021	48	5		

Conclusie & vervolg onderzoek

Er zijn 311 zandhagedissen en 4 hazelwormen waargenomen in 2021. In 2022 zal het onderzoek worden herhaald, waarna op basis van Strijbosch (2008), de populatiegrootte van de aanwezige reptielensoorten in de spoorkuil kan worden berekend. Tevens zullen de data van het slachtofferonderzoek van RAVON worden meegenomen (conform Cardinaals, 2019). Wij gaan ervan uit dat het slachtofferonderzoek ook in 2022 wordt uitgevoerd.

Aanbevelingen

Het is onderzoekers van Bureau Waardenburg opgevallen dat het reptielenscherm niet overal meer voldoende aansluit en dat op verschillende locaties vegetatie over de schermen groeit. Dit vergroot de kans dat reptielen alsnog over/langs het scherm kunnen komen en op het fietspad terecht kunnen komen. Dit lijkt aannemelijk wanneer gekeken wordt naar het aantal slachtoffers dat tussen de schermen in 2021 in vergelijking met 2017-2018 is aangetroffen, in 2017-2018 zes en in 2021 17. Onderhoud aan schermen en vegetatie, maar ook het leeghalen van de tunnels is van belang om ervoor te zorgen dat reptielen niet op het fietspad geraken. Het is aan te bevelen onderhoud met enige regelmaat uit te voeren.

Literatuur

- Cardinaals, J. T. B., 2018. Monitoring reptielen fietspad spoorkuil te Groesbeek. Resultaten 2017-2018. Bureau Waardenburg Rapportnr. 18-308. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Smit, G.F.J. & A. Zuiderwijk, 2003. Handleiding voor het monitoren van reptielen in Nederland. Ravon-Werkgroep Monitoring, Amsterdam.
- Strijbosch, H. (2008). Aantallen schatten bij hagedissen. RAVON, 10(1), 1-11.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met N. van Kessel.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
 drs. F. van Vliet

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Berg en Dal

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl